

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง

“เครื่องปั้นดินเผาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: พัฒนาการ แรงบันดาลใจ และการตรวจพิสูจน์”

(รุ่นที่ 3)

หลักการและเหตุผล

กว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา มีการวิจัยทางโบราณคดีใหม่ ๆ เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก เช่น เครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย เครื่องปั้นดินเผาล้านนา เครื่องปั้นดินเผาเขมร เครื่องปั้นดินเผาเมียนมาร์ เครื่องปั้นดินเผาลาว และเครื่องปั้นดินเผาเวียดนาม ดังจะเห็นได้จากการขุดค้นแหล่งเตาต่าง ๆ ทั้งในภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทย กลุ่มเตาศรีสัตนาคในประเทศลาว และกลุ่มเตาพนมกุเลนในประเทศกัมพูชา การค้นพบเครื่องปั้นดินเผาไทยจากแหล่งที่อยู่อาศัยและเมืองท่าต่าง ๆ การค้นพบเรืออับปางในน่านน้ำของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนการประชุมสัมมนาทางวิชาการหลายต่อหลายครั้ง ซึ่งการวิจัยทางโบราณคดีเหล่านี้ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง พัฒนาการ การกำหนดอายุ แหล่งผลิต ตลอดจนสัญชาติของเครื่องปั้นดินเผา ทำให้สามารถตีความหลักฐานต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

อนึ่ง ในการปฏิบัติงานภาคสนาม นักโบราณคดีมักประสบปัญหาในการจำแนกแยกประเภทความแตกต่างระหว่างเครื่องปั้นดินเผาประเภทเดียวกันที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาต่าง ๆ ตลอดจนการกำหนดอายุ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาช่วยกำหนดอายุหรือตีความหลักฐานทางโบราณคดีและรูปแบบศิลปะอย่างถูกต้อง ในการนำชมพิพิธภัณฑ์สถานของมณฑลเทศก์ ภัณฑารักษ์ และเจ้าหน้าที่นำชมของพิพิธภัณฑ์สถานมักจะประสบปัญหาการอธิบายประวัติของเครื่องปั้นดินเผาเช่นกัน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาที่จัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์สถาน นอกจากนี้ ในการสอนของครูอาจารย์ยังขาดการนำองค์ความรู้ใหม่ที่ถูกต้องไปใช้สำหรับการเรียนการสอน ดังนั้นจึงควรเสริมสร้างทักษะความรู้เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับการทำงานของแต่ละอาชีพอย่างเต็มที่

พิพิธภัณฑ์สถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้และการเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้จากการศึกษาวิจัยอยู่เสมอ ในฐานะที่เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนทุกระดับ และเป็นศูนย์ศึกษาวิจัยเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงได้จัดอบรมทางวิชาการเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้นี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการศึกษาวิจัยเครื่องปั้นดินเผาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่าง พ.ศ. 2528 ถึงปัจจุบัน
2. เพื่อให้ให้นักโบราณคดี ภัณฑารักษ์ อาจารย์ผู้สอน นักสะสมโบราณวัตถุ และผู้สนใจทั่วไปได้รับความรู้ที่ลุ่มลึก สามารถนำไปเสริมสร้างประสบการณ์และเพิ่มพูนทักษะสำหรับปฏิบัติงาน
3. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการศึกษาวิจัยเรื่องเครื่องปั้นดินเผาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากยิ่งขึ้น

4. เพื่อก่อให้เกิดแนวร่วมหรือเครือข่ายในการทำงานด้านโบราณคดี พิพิธภัณฑสถาน และชุมชนอย่างกว้างขวาง

5. เพื่อให้คำแนะนำสำหรับการศึกษา วิเคราะห์ และใช้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาอย่างมีคุณค่า

ระยะเวลาอบรม

ระหว่างวันศุกร์ที่ 20 และวันเสาร์ที่ 21 พฤศจิกายน 2558 (2 วัน)

สถานที่อบรม

ห้องเรียน 2 พิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เนื้อหาของหลักสูตร

บรรยายเกี่ยวกับหลักการศึกษ เครื่องปั้นดินเผา แรงบันดาลใจที่ส่งผ่านให้มีการสร้างสรรค์การผลิตเครื่องปั้นดินเผาบนแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาสุโขทัย เครื่องปั้นดินเผาล้านนา เครื่องปั้นดินเผาอยุธยา เครื่องปั้นดินเผาเขมร เครื่องปั้นดินเผาเมียนมาร์ เครื่องปั้นดินเผาลาว และเครื่องปั้นดินเผาเวียดนาม กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตจากแหล่งผลิตต่าง ๆ เช่น เครื่องเคลือบสีเขียวที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตापานกับกลุ่มเตาวังเหนือ เครื่องเคลือบสีเขียวที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาสันกำแพงกับกลุ่มเตาเวียงบัว เครื่องเคลือบสีเขียวที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย (เตาเกาะน้อย) กับกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย (เตापายาง) เครื่องปั้นดินเผาเขมรที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาพนมกุเลนกับกลุ่มเตาบุรีรัมย์ เครื่องลายสีดำที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาศรีสัชนาลัยกับกลุ่มเตาสุโขทัย เครื่องเคลือบสีน้ำตาลที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย (เตาเกาะน้อย) กับกลุ่มเตาบางระจัน หรือเครื่องปั้นดินเผาไม่เคลือบที่ถูกผลิตจากกลุ่มเตาบางปูนกับกลุ่มเตาศรีสัชนาลัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความก้าวหน้าของการวิจัยทางโบราณคดีเกี่ยวกับเครื่องถ้วยไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และหลักฐานต่าง ๆ ที่ถูกค้นพบบนเทือกเขาถนนธงชัยและจากแหล่งเรืออัปปางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ค่าลงทะเบียน

คนละ 4,000.-บาท (สี่พันบาทถ้วน) รวมค่าวิทยากร อาหารกลางวัน 2 มื้อ อาหารว่าง 4 มื้อ วัสดุบัตร ค่าเอกสารประกอบการบรรยาย และภาษีมูลค่าเพิ่ม

จำนวนผู้เข้าอบรม

25 คน

วิธีดำเนินงาน

- บรรยายในชั้นเรียนและใช้เครื่องปั้นดินเผาจริงประกอบการอบรม

- ฝึกปฏิบัติและทดสอบทักษะความชำนาญด้านการแยกประเภทและวิเคราะห์

มุ่งเน้นการเรียนรู้ ฝึกฝน วิเคราะห์ให้เกิดความชำนาญ สามารถตรวจพิสูจน์และนำไปใช้กับการปฏิบัติงานจริงในภาคสนาม

วิทยากรอบรม

ดร.ปวิวรรต ธรรมาปรีชากร

ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

งบประมาณ

ค่าลงทะเบียนของผู้เข้าอบรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีแนวร่วมและเครือข่ายสำหรับการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
2. พิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะสามารถแสดงบทบาทในการเป็นศูนย์ศึกษาวิจัยเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างชัดเจน
3. พิพิธภัณฑสถานเครื่องถ้วยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้านเครื่องปั้นดินเผาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และช่วยเสริมสร้างความรู้ความสามารถของนักวิชาการ นักโบราณคดี ภัณฑารักษ์ มัคคุเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และผู้สนใจทั่วไป

หมายเหตุ ผู้อบรมที่มีเวลาเข้าอบรมน้อยกว่า 75% จะไม่ได้รับวุฒิบัตร